מדיניות ציות לדרישות נגד מתן שוחד

תמצית מנהלים

מטרה

מדיניות זו באה לסייע לדירקטורים, נושאי משרה, בעלי תפקידים, עובדים, שותפים עסקיים וספקים לזהות מצבים בהם הם נדרשים לציית לחוקים כנגד אי מתן שוחד ומניעת שחיתות. מדיניות זו באה לסייע לעובדי החברה וספקיה לעמוד בסטנדרטים בנוגע לאי מתן שוחד ומניעת שחיתות. המדיניות באה להוסיף על נהלי החברה הקיימים הנוגעים לקוד אתי בעשיית עסקים ונהלים אחרים אשר נוגעים לנושא זה.

חלות

מדיניות זו חלה על:

- כל הדירקטורים, נושאי משרה ועובדים באלביט מערכות וחברות הבת אשר נמצאות בבעלות מלאה או בשליטה של אלביט מערכות בע"מ בישראל ובעולם. (להלן "**אלביט מערכות**" ו/או "**החברה**") (חברות בבעלות מלאה או בשליטה מחוץ לישראל נדרשות לאמץ מדיניות בנוגע לאי מתן שוחד ומניעת שחיתות בהתאם לחוקים הישימים במדינה בה הן פועלות).
- מיזמים משותפים –מיזמים משותפים בהן החברה משתתפת נדרשים לפעול בהתאם לנוהל זה. חברות, או שותפויות בהן החברה איננה בעלת שליטה נדרשות לאמץ מדיניות התואמת לנוהל זה ולפעול על פי החוקים והרגולציה הישימה במדינות בהן הן פועלות.
- גורמים שלישיים- הפועלים בשם החברה נדרשים לציית לנוהל זה בהתאם למפורט בסעיף 5.

אזורי פעילות רבים

אלביט מערכות פעילה בשווקים שונים בעולם ולכן מחויבת לפעול בהתאם. משכך, מדיניות אי מתן שוחד ומניעת שחיתות כוללת מספר חוקים וביניהם:

- חוקי מדינת ישראל:
  - אשרור אמנת ארגון ה- OECD הנוגעת למאבק בשחיתות של אנשי ממשל זרים בעסקאות בינלאומיות.
  - מספר חוקים ותקנות החוק הישראלי לרבות ס' 291 לחוק העונשין הנוגע לאיסור מתן שוחד בישראל ובעולם.
- אלביט מערכות נסחרת בבורסה האמריקאית (NASDAQ) משכך, מחויבת אלביט מערכות בעמידה בדרישות Foreign Corrupt Practices Act (**FCPA**).
- חוקים ותקנות שונים החלים על אלביט מערכות מפעילותה השונה ברחבי העולם בנוגע לאי מתן שוחד ומניעת שחיתות.

מדיניות אפס סובלנות

אלביט מערכות אימצה מדיניות של אפס סובלנות בנושא מתן שוחד והינה פועלת באופן אקטיבי לכיבוד דרישות החוק ודחיית השוחד. פעילותה של אלביט על פי החוק מהווה יתרון עסקי, המיטיב עם החברה והמוניטין שלה, והדבר מוסיף בטחון ללקוחותיה וצדדים שלישיים בעשיית עסקים עימה.

אי עמידה במדיניות

אי עמידה במדיניות זו עלולה לחשוף את החברה ועובדיה לסנקציות על פי הדין הפלילי והאזרחי כנגד אלביט מערכות וכנגד יחידים בחברה. החברה תנקוט בצעדים משמעתיים כנגד עובדים אשר הפרו מדיניות זו עד לכדי סיום העסקתם בחברה.

זמינות המדיניות

כל הנהלים בנושא לרבות קוד התנהגות אתית בעסקים, וקוד התנהגות אתי ספקים הינם זמינים באתר החברה בכתובת www.elbitsystems.com תחת About Us לשונית Ethics and Conduct.

קיום המדיניות והטמעתה

האחריות להטמעת מדיניות זו בחברה הינה תחת ראש ממשל תאגידי במטה.

מדיניות ציות לדרישות נגד מתן שוחד

התחייבויות

אלביט מערכות מחויבת לתהליכים מיטביים בביצוע עסקיה תוך מתן דגש על תהליכים מיטביים בתחומים האתיים לרבות סטנדרטים עילאיים בנוגע לאי מתן שוחד ומניעת שחיתות.

שאלות בנושא

כל שאלה בנושא יש להפנות ללשכה המשפטית הרלוונטית או לראש ממשל תאגידי במטה החברה.

אירוח עסקי

תהליכי ההזמנה והאישור של ביקורים ואירוח עסקי, תוך שמירה על מדיניות החברה למניעת מתן שוחד יבוצעו על פי ההוראה "ביקורים ואירוח עסקי בחברה" (L200-D006-ESG).

1. כללי

1.1 קווים מנחים

העקרונות הבאים הינם העקרונות המנחים למדיניות זו:

- החברה לא תהא מעורבת בכל צורה שהיא במתן שוחד.
- אנו לא מאשרים לצדדים שלישיים מטעמנו להיות מעורבים בכל צורה שהיא במתן שוחד בשם החברה.
- אנו לא מקיימים קשרים עסקיים עם צדדים אשר ידוע לנו כי הינם מעורבים במתן שוחד.
- אנו נמנעים ממצבים אשר עלולים להתפרש כלא ראויים לרבות: אירוח עסקי לא ראוי, מתנות, העסקה לא ראויה, מימון ותרומות לא הולמות.
- אנו מקפידים על תיעוד והחזקת רשומות מדויקות על מנת למנוע מקרים של מתן שוחד.

1.2 איסורים כלליים בנושא שוחד

אסור לדירקטורים, נושאי משרה, מנהלים, עובדי החברה, יועצים, ספקים, קבלני משנה וכל אחד אחר הפועל בשם החברה להיות מעורבים בצורה ישירה או עקיפה, במתן או בסיוע למתן שוחד.

1.3 הגדרות

ההגדרות הבאות הינן חיוניות ומסייעות להבין את היקף המושג "שוחד". הגדרות אלה ראוי שיפורשו בהרחבה.

שוחד	שוחד מוגדר בדרכים רבות תחת חוקי מדינות שונות. למטרת מדיניות זו, שוחד יוגדר כהצעה, הבטחה, קבלה או נתינה בצורה ישירה או עקיפה של כל דבר בעל ערך אל או מ: **(א)** ארגון פרטי או ציבורי ו/או **(ב)** יחיד (לרבות כל נציגות רשמית ציבורית או ממשלתית) על מנת להשיג בצורה לא נאותה יתרון עסקי או כל יתרון אחר עבור החברה לרבות הצעה, הבטחה, נתינה או קבלה של כל דבר "בעל ערך" בכוונה לפתות אדם בצורה לא נאותה במטרה שיבצעו את תפקידם במטרה להיטיב עם עסקי החברה.
צורה ישירה או עקיפה	האוכלוסייה עליה חלה מדיניות זו מנועה מלהיות מעורבת באופן ישיר או עקיף במתן שוחד (לרבות שימוש בצד שלישי). אין להורות, לאשר או לאפשר לצד שלישי לתת או לקבל שוחד בשמך או בשם החברה. בנוסף, לא יינתן תשלום או הטבה או יתאפשר לצד שלישי לקבל תשלום או הטבה בידיעה שקבלת תשלום או הטבה כזאת, תשמש כלי למתן שוחד.
בעל ערך	כל דבר בעל ערך כספי או שווה כסף, לרבות מתנות, אמצעי בידור, מגורים, הצעות, העסקה וכל דבר בין אם מוחשי, שיכול להיות לטובתו של אחר.
יתרון עסקי או יתרון אחר	כל דבר אשר יכול להעניק יתרון בין אם בהשגת עסקאות חדשות, או הרחבת עסקאות קיימות, או כל דבר אשר יש לו קשר לפעילות החברה לרבות יתרון במיסוי, הקלה בנושא אי קיום חוקים, או תקנות מסוימות או כל דבר אשר יעלה עד כדי יחס מועדף אשר חורג מגדר הנורמה.
עובד ציבור או ממשלתי	הגדרה זו תחול על יחיד אשר: (א) מחזיק משרה בגוף מחוקק, מינהל, צבאי או משפט מכל סוג. בין אם נבחר או מונה בכל מדינה, טריטוריה או מפלגה פוליטית.

מדיניות ציות לדרישות נגד מתן שוחד

	(ב) עובד ציבור , טריטוריה, או מפלגה פוליטית, או תאגיד ציבורי. (ג) נציג או סוכן של ארגון ציבורי בינלאומי.
ארגון ציבורי בינלאומי	ארגון ציבורי בינלאומי ייחשב ככזה אם חבריו הם: (א) מדינות, טריטוריות או יחידה פוליטית. (ב) ממשלות מדינתיות, טריטוריות או מחוזות מדינתיים. (ג) ארגון בינלאומי ציבורי. (ד) תערובת של הגורמים המופיעים בסעיפים א-ג. דוגמאות לארגונים כאלה הינם: ארגון האומות המאוחדות (האו"ם) והבנק העולמי.

1.4 תשלומי קידום

תשלומי קידום או "שימון" הינם תשלומים בסכומים נמוכים לעובדי ציבור בדרגה נמוכה או נציגים רשמיים על מנת להאיץ ביצוע פעולה כמו לדוגמא שחרור מהמכס. תשלומים מסוג זה אסורים על פי החוק הישראלי ועל פי נהליה של החברה. חריג לכך הוא במקרה ותשלום זה נועד על מנת לשמור על חייו או חירותו של האדם המבקש את התשלום, במקרים מסוג זה יש לדווח מיידית ללשכה המשפטית הרלוונטית ולראש הממשל התאגידי במטה ולקבל אישור מראש לתשלום.

1.5 מגזר ציבורי או פרטי

שוחד הינו בלתי חוקי בין אם מתרחש במגזר הפרטי או במגזר הציבורי. יש לוודא כי לא מתרחשת מעורבות בשוחד (בין אם בקבלה או בנתינה) בהקשר לכל פעולות החברה מול חברות ציבוריות או פרטיות, ארגונים או יחידים. במיוחד יש לשים לב לפעילויות מול ממשלות או מול עובדי ציבור, חשוב לזכור כי גם יחידים וארגונים פרטיים יכולים להוות מטרה לשוחד.

1.6 שמירת רשומות ובקרה כספית

דירקטורים, נושאי משרה ועובדים מחויבים לפעול על מנת לוודא כי ספרי החברה ורשומותיה הינם מדויקים ומייצגים נאמנה את פעילותה העסקית ומשקפים נכונה את נכסי החברה. בקרה ושמירה זו תבוצע בהתאם לכללי הבקרה הפנימית ובהתאם לכללים והנהלים החלים. אין לבצע עסקה או העברה כספית ללא רישום כדין. שום דירקטור, נושא משרה, או עובד לא ייקחו חלק בסילוף או הסתרה של נתונים חשבונאיים או רשומות עסקיות.

1.7 דיווח על חשדות בגין הפרה ופתיחה בחקירה

דיווחים	חשדות בדבר הפרת מדיניות זו צריכים להיות מדווחים ללשכה המשפטית החטיבתית, ליועץ המשפטי הראשי של אלביט מערכות או לראש ממשל תאגידי במטה. חשדות בגין הפרה יכולים להיות מדווחים בגלוי, או בצורה אנונימית גם כן בהתאם לתנאים המפורטים בנוהל האתיקה של החברה בגין חושפי שחיתויות אשר אפשר למצוא עותק ממנו באתר החברה.
אי פגיעה	בהתאם למדיניות החברה לא תהא כל פגיעה בעובד או בתנאי העסקתו של עובד אשר דיווח בתום לב על מקרה מן המנויים במדיניות זו.
חקירה	החברה תבצע חקירה של כל מידע שיגיע לידיה באשר לחשד להפרה של מדיניות זו ותנקוט בצעדים משמעתיים ואמצעים נוספים כפי שיידרש. על מנת למנוע מתן שוחד ושחיתות כל הדירקטורים, נושאי משרה והעובדים חייבים לדווח באופן מלא, נאמן ונכון לכל שאלה אשר תעלה ממבקרי הפנים של החברה ו/או כל יחידת חקירה פנימית או חיצונית אשר תמונה לצורך העניין.

1.8 הדרכות וערנות

החברה תפעל לקיום הדרכות ותיקשור הנושא על מנת להדריך את עובדי החברה לרבות מנהליה על מנת שאלו יהיו מעודכנים בגין מדיניות זו והסיכונים הכרוכים במתן שוחד. כל הדירקטורים, נושאי המשרה והעובדים יתודרכו בנושא אי מתן שוחד ואתיקה בהצטרפותם לחברה וכן באופן תקופתי מעת לעת.

1.9 מיזוגים ורכישות

החברה עלולה לחוב בגין פעולות של חברות או קווים עסקיים אשר התווספו אליה עקב מיזוגים ורכישות. החברה מבצעת בדיקת נאותות טרם הרכישה או המיזוג. טרם רכישה של חברה או מיזוגה תצטרך חברת המטרה לעמוד בסטנדרטים ובכללים על פי מדיניות זו.

מדיניות ציות לדרישות נגד מתן שוחד

2. אירוח עסקי, מתנות והוצאות נסיעה

2.1 אירוח עסקי

2.1.1 מהו אירוח עסקי

אירוח עסקי משמעותו הענקת מתנות או טובות הנאה לארגונים או עובדי ציבור (ממשלות או נציגי ממשל) לרבות תשלום עבור הוצאות נסיעה או מגורים עבור עובדי ציבור הינו יכול להוות סיכון. גם התנהגות בלתי נאותה למראית עין עלולה לגרום נזק לחברה. אירוח עסקי מוגדר בצורה רחבה וכולל: ארוחות, תעבורה יבשתית, שירותי אח"מים בשדה התעופה, מגורים, כרטיסי טיסה, מתנות, סיורים, תשלום עבור השתתפות בכנסים, סבסוד כנסים או אירועים וכל דבר דומה אשר מהווה או יכול להוות סוג של הטבה. מצבים נוספים יכולים להתהוות במקרה של חוזה בין החברה ללקוח או שותף עסקי בהם תידרש החברה לספק סוגים מסוימים של אירוח עסקי. נוהל האתיקה של החברה מתאר מצבים בהם יש חשש לניגוד אינטרסים שעלולים להתרחש בהקשר לאירוח עסקי.

2.1.2 אירוח עסקי אסור

דירקטורים, נושאי משרה ועובדים מנועים מלבקש, לקבל, להציע או לספק אירוח עסקי אשר ניתן כתמיכה או פרס עבור התנהגות שאינה הולמת את ההתנהגות העסקית המצופה מהחברה המעורבת. הנך מחויב לא לתת או לקבל כל אירוח עסקי אשר יכול להתפרש כשוחד ועלול ליצור מראית עין של ניגוד עניינים עבורך או עבור החברה או עלול לגרום מבוכה לחברה. דירקטורים, נושאי משרה ועובדים חייבים לוודא כי שום ארגון, יחיד (ממשלות ונציגי ציבור) לא נהנים מאירוח עסקי שיכול להתפרש כחריג.

2.1.3 אירוח עסקי מותר

דירקטורים, נושאי משרה ועובדים יוכלו לקבל אירוח עסקי או להציע אירוח עסקי לארגונים או ליחידים (כולל ממשלות ונציגי ציבור) כאשר ישנה מטרה עסקית מוצהרת והאירוח העסקי הוא סביר בנסיבות העניין ויחסי לעסקה הנדונה. אירוח עסקי מותר חייב להיות קשור לביקור או לפגישה אשר מיועדת להעלאת נושאים עסקיים. אירוח עסקי שיגרתי יינתן או יוצע כאשר אין ציפייה לקבל דבר בחזרה. על מנת להעריך האם האירוח העסקי ניתן בהתאם למדיניות זו, יש להעריך מספר גורמים נוספים: היחס בין העסקה הנדונה לאירוח המתקבל או הניתן, תדירות, תזמון והמטרה מאחורי ההצעה.

2.1.4 אישורים

אירוח עסקי דורש אישורים בהתאם לנהלים והקווים המנחים הפנימיים של החברה. קווים מנחים אלו מפרטים את הסכומים הכספיים אשר מותרים להוצאה עבור אירוח עסקי ללא צורך באישורים מקדימים. סכומים אשר מעבר למפורט בקווים המנחים, יש להידרש לאישורים אם (א) ישנה הוצאה כספית החוזרת על עצמה (על אף שבגדר הסכומים המותרים) עבור אותו גורם או עסקה (ב) ישנה דרישה המפורטת בחוזה עם לקוח (ג) רכיב החורג מאמות המידה המקובלות.

2.1.5 רשומות

נתונים אודות אירוח עסקי לרבות, שמותם המלאים של המשתתפים ותפקידיהם, תאריכים, מטרות הפגישה ועלות משוערכת, או ההוצאה בפועל עבור אדם נדרשים להיות מפורטים ברשומות החברה. כאשר נדרש אישור יש לתעד זאת גם כן והוספת החשבוניות המקוריות לצורך הוכחת העסקה כפי שמפורט בנהליה הפנימיים של החברה.

2.1.6 שאלות והבהרות

היה והתבקשת לספק אירוח עסקי אשר נראה כי אינו עומד באותו קנה מידה המופיע במדיניות זו, הינך נדרש להודיע למחלקה המשפטית בחטיבה או לראש ממשל תאגידי במטה. אתה תידרש לדחות הבקשה בנימוס או לא להמשיך את הטיפול בבקשה. המצבים בהם אתה נדרש לקבל או לתת אירוח עסקי הינם רחבים ולעיתים מורכבים, במידה ואינך בטוח בנוגע למקרה האם הוא נחשב לאירוח עסקי אסור או מותר, עליך להתייעץ עם המחלקה המשפטית וראש הממשל התאגידי במטה.

2.2 מתנות

לעניין מדיניות זו מתנות ייחשבו כמה שניתן במסגרת אירוח עסקי. נהליה הפנימיים של החברה מפרטים את סכומי ההוצאה של מתנות אותם ניתן להעניק לאנשים פרטיים, אנשי ציבור, ארגונים ללא קבלת אישור מקדים, בכל סכום אשר עולה על המפורט נדרש אישור מקדים. עקרונות אלו חלים באופן זהה גם על קבלת מתנות. מתנות אשר ניתנו או התקבלו יירשמו ברישומי החברה על פי נהליה הפנימיים לצורך תיעוד ובקרה.

2.3 הוצאות נסיעה

תשלום או החזר של הוצאות נסיעה לרבות אוכל, מגורים, אש"ל, תעבורה יבשתית או כרטיסי טיסה עבור אנשים פרטיים או אנשי ציבור יאושרו אך ורק אם הינם קשורים אד הוק לעסקי החברה. בכל מקרה אחר של אירוח עסקי יש לפנות לנהלי החברה הפנימיים המפרטים את הוצאות הנסיעה המותרות, האישורים הנדרשים והתיעוד הנדרש. במידת האפשר תשלומים אלו ישולמו ישירות לספק השירות ולא לארגון או ליחיד אשר נהנה מהשירות.

3. תרומות

3.1 תרומות פוליטיות

מדיניות החברה היא לא לתת תרומות פוליטיות. דירקטורים, נושאי משרה ועובדים יכולים לבחור להעניק תרומה פוליטית אישית מכיסם הפרטי כל עוד דבר זה לא יהיה למען מתן השפעה של צד שלישי לטובה כלשהי עבור החברה או אשר עלול להתפרש שהשפעה כזו התבקשה ממתן התרומה.

3.2 תרומות אחרות

החברה מאפשרת תרומות סבירות לארגוני צדקה מכספי החברה. הדבר יתאפשר לאחר קבלת האישורים הפנימיים הנדרשים בהתאם לנהלי החברה. בנתינת התרומה החברה חייבת לוודא כי אין רואים בתרומה זו כניסיון לקבלת יחס או הטבה מועדפת עבור החברה או שתרומה זו נתפסת כלא הולמת בכל צורה אחרת. כמו כן, על החברה לוודא שהתרומה אינה מועברת בדרך זו לפרטיים, ממשלות או אנשי ציבור תוך כדי הפרת חוקים נגד שחיתות. יש ==לוודא כי התרומה = לגיטימית ואינה = לטובת אחרים או משמשת למטרה שונה ממטרתה המקורית.

4. מניעת ניגוד עניינים בתהליך ההעסקה

העסקתם של עובדים (או קרוביהם של עובדים) אשר להם קשר עסקי או רגולטורי עם עסקי החברה מעלה חשש לניגוד עניינים ויכול לעיתים להיחשב כשוחד. החלטות העסקה צריכות להיעשות תוך כדי שיקול דעת עסקי טהור ולא על סמך מניעים אישיים או אחרים שאינם מן העניין. כדי למנוע ניגוד עניינים בגיוס עובדים אשר עלולים להיות בעלי השפעה על עסקי החברה (לדוג' בכירי ממשל/ צבא, לקוחות או ספקים) ייבדק ניגוד עניינים בפוטנציה במהלך תהליך הגיוס על מנת לשלול ניגוד עניינים כאמור. היה ויתעורר חשד לניגוד עניינים, יועבר התהליך לשיקול המחלקה המשפטית הרלוונטית. רק לאחר אישור הלשכה המשפטית והמלצותיה, יוחלט האם להמשיך בתהליך הגיוס או לא.

5. צדדים שלישיים

5.1 אחריות בגין מעשי גורמים שלישיים

החברה תהא אחראית בפלילים למעשי גורם שלישי אשר הפר החוק בשם החברה. על מנת למנוע סיכון זה של מתן שוחד על ידי גורם שלישי לרבות יועצים, סוכנים, נציגי החברה, קבלני משנה וספקים, נדרש לבצע בדיקת נאותות, לדרוש התחייבויות חוזיות ולבצע מעקב אחריהם מעת לעת.

5.2 תגמול צדדים שלישיים

יועצים, נציגים, קבלני משנה וספקים מקבלים תשלום על מנת לסייע ולקדם את עסקי החברה בעסקאות שונות או בפעילותה השוטפת אל מול ממשלות או נציגי ציבור. גורמים שלישיים אלו יועסקו על ידי החברה רק לאחר השלמת בדיקת נאותות, חוזה חתום ואישורים בדבר הדרכתם. הכל, על פי נהליה הפנימיים של החברה.

5.3 בדיקת נאותות

כחלק מדרישות החברה ומדיניותה יש לבצע בדיקת נאותות מספקת, על מנת לאפשר לחברה להעריך את הפוטנציאל לסיכון בהתקשרות עם צד ג' בין אם חברה ובין אם יחיד בנוגע לנושאים הקשורים לשוחד או שחיתות. תהליך זה מסייע לוודא כי צד ג' מבין את חשיבות הציות לנהליה של החברה ולחוק בנוגע לאי מתן שוחד ומניעת שחיתות.

5.4 התחייבויות חוזיות

על החברה לחתום הסכם בעת כל התקשרות עם צד ג' אשר תחייב אותו לציות לכלל החוקים כנגד אי מתן שוד לרבות FCPA, נהליה הפנימיים של החברה וכל חוק רלוונטי אשר מתקשר לנושא.

5.5 קוד אתיקה ספקים

בהתאם לקוד האתיקה לספקים מוטלת עליהם האחריות לציית לחוקים והתקנות כנגד אי מתן שוחד ומניעת שחיתות.

6. דגלים אדומים

בעת התקשרות קיימת או עתידית עם יועצים או נציגים על ידי דירקטורים, נושאי משרה ועובדים חלה החובה עליהם לשים לב לדגלים אדומים אשר עלולים להוות חשד להפרה של הסטנדרטים והחוקים כנגד אי מתן שוחד. דגלים אדומים יכולים להיות לדוגמה:

1. בקשה או הצעה של כסף, הטבות עודפות או כל דבר אחר אשר חורג מהסטנדרט המקובל;
2. בקשה להעברת כספים בערוצים לא רשמיים;
3. סירוב להתחייבות חוזית לציות לכללים והחוקים כנגד אי מתן שוחד;
4. בדיקת נאותות אשר העלתה חשד להתנהגות מחשידה בעבר בנוגע לאי מתן שוחד;
5. בדיקת נאותות אשר מעלה חשד לקרבה משפחתית או חברית בין צד ג' לממשל או לנציגי ציבור אשר יכולה להשפיע בצורה בלתי הולמת על קבלת ההחלטות;
6. המלצה של צד ג' על ידי הממשלה או נציגי ציבור;
7. חשד לחוסר תום לב מאת צד ג' בהתנהלות העסקית עימו.

באחריות העובד אשר חושד להתממשות "דגל אדום" לדווח לממונה אליו וכמו כן, ללשכה המשפטית הרלוונטית ולראש ממשל תאגידי במטה. **זכור אם יש ספק- התייעץ**.